

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndob/16/2024
Identifikačné číslo spisu:	4124202995
Dátum vydania rozhodnutia:	26.06.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:4124202995.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Ivany Nemč ekovej a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu KOOPERATIVA poisť ovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, zastúpeného advokátom JUDr. Felixom Neupauerom, Bratislava, Dvořákovo nábřeží 8/A, proti žalovanému Vladimír Novák, Bratislava, Dopravná 3121/6, IČO: 51 325 331, o zaplatenie 113,47 eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 76Cb/58/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Nitra, takto

rozhodol:

Príslušným súdom na konanie v spore vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 76Cb/58/2024 je Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra vo veci vedenej pod sp. zn. 20Cb/47/2024, listom zo dňa 4.4.2024 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Mestskému súdu Bratislava III podľa ust. § 40 a § 43 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“). Uviedol, že ako kauzálny príslušný na konanie v obchodnoprávných sporoch podľa ust. § 22 písm. a) CSP je Mestský súd Bratislava III v obvode Krajského súdu v Bratislave.

2. Mestský súd Bratislava III s postúpením nesúhlasil uvádzajúc, že predmetom žaloby je zaplatenie peňažného plnenia vo výške 105,26 eur s prísl. titulom nároku na poisťné podľa § 11 ods. 11 a 12 Zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o PZP“). Vzťah medzi žalobcom a žalovaným je založený zmluvou o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pričom síce obaja účastníci zmluvného vzťahu sú podnikateľmi podľa § 2 ods. 2 písm. a), b) Obchodného zákonníka a poisťná zmluva bola uzavretá v zmysle § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka, avšak uplatnený nárok na poisťné sa netýka podnikateľskej činnosti strán

sporu, lebo vyplýva zo zákona o PZP, preto posudzovaný spor nemá povahu obchodnoprávneho vzťahu.

3. Mestský súd Bratislava III podporne poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.1.2024 sp. zn. 8Ndc/22/2023, riešiace regres poisťovne voči poistenému, ktorý je podnikateľ. Vzhľadom na uvedené mal Mestský súd Bratislava III za to, že medzi žalobcom a žalovaným neexistuje žiadny obchodný záväzkový vzťah, t. j.

ide o občianskoprávny spor nesúvisiaci s podnikateľskou činnosťou jeho účastníkov, a preto má byť súdom príslušným na konanie a rozhodnutie Mestský súd Bratislava IV.

4. Z vyššie uvedených dôvodov Mestský súd Bratislava III predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému obom súdom podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti.

5. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava III a Okresnému súdu Nitra (§ 43 ods. 2 CSP) dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu nie je dôvodný.

6. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

7. Podľa ustanovenia § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednania sporu.

8. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

9. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súde viazané.

10. Podľa § 22 CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach,
- c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre,
- e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove,
- f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave,
- h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

11. Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ObZ“), tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním.

Právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva.

Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

12. Podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. a) ObZ, podnikateľom podľa tohto zákona je osoba zapísaná v

obchodnom registri.

13. Podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. b) ObZ, podnikateľom podľa tohto zákona je osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia.

14. Podľa ustanovenia § 261 ods. 1 ObZ, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

15. Žalobca v predloženej veci uplatnil nárok na zaplatenie poistného z uzatvorenej poistnej zmluvy v súlade s § 11 ods. 11 zákona o PZP. Žalovaný sa dostal do omeškania s poslednou dohodnutou splátkou ročného poistného v danom poistnom období, ktoré mal uhradiť v termíne 25. decembra 2021.

16. Žalobca a zároveň poisťovateľ z poistnej zmluvy je právnickou osobou, ktorú je v zmysle § 2 ods. 2 písm. a) ObZ možné považovať za podnikateľa. Žalovaný je poisníkom z poistnej zmluvy, pričom je podnikateľom podľa § 2 ods. 2 písm. b) ObZ. V súlade s § 261 ods. 1 ObZ tak ide o záväzkový vzťah medzi dvoma podnikateľmi.

17. Z pohľadu toho, či ide o záväzkový vzťah týkajúci podnikateľskej činnosti zmluvných strán, najvyšší súd konštatuje, že žalobca je poisťovňou, ktorá v rámci predmetu svojej činnosti poskytuje poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Uzatvorenie poistnej zmluvy tak nepochybne spadalo pod podnikateľskú činnosť žalobcu.

U žalovaného z návrhu poistnej zmluvy (č. 1. 4 spisu) vyplýva, že túto uzavrel nie ako fyzická osoba, ale ako podnikateľ, čo vyplýva aj z uvedenia čísla IČO v rámci označenie poisník + držiteľ + vlastník v úvodnej časti návrhu poistnej zmluvy č. 36940008259.

Na základe vyššie uvedeného je možné dospieť k záveru, že poistnú zmluvu ako vlastník/držiteľ vozidla uzatváral žalovaný so žalobcom za účelom zabezpečenia svojej podnikateľskej činnosti.

18. Aj napriek osobitnej právnej úprave poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zákone o PZP, uvedená právna úprava nevyklučuje aplikáciu všeobecnej právnej úpravy pre vzťahy medzi podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti obsiahnutú v Obchodnom zákonníku a rovnako ani subsidiárnu aplikáciu predpisov občianskeho práva (§ 1 ods. 2 ObZ) v otázkach, ktoré nie je možné riešiť podľa noriem obsiahnutých v ObZ. Tu najvyšší súd poukazuje aj na judikát R 64/2020, rozsudok

sp. zn. 4Obdo/84/2018 z 11.12.2019, ods. 16.1, podľa ktorého zákon o PZP predstavuje osobitný právny predpis (lex specialis), ktorý má prednosť vo vzťahu k všeobecnej právnej úprave, ktorú predstavuje Obchodný zákonník (ako lex generalis), v prípade sporu medzi poisťovňou a podnikateľským subjektom.

19. Vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu z 24. januára 2024 sp. zn. 8Ndc/22/2023, na ktorého závery poukázal v nesúhlase Mestský súd Bratislava III, najvyšší súd uvádza, že v uvedenom prípade bola posudzovaná odlišná otázka, týkajúca sa regresného nároku poisťovateľa v zmysle § 12 ods. 1 písm. a) zákona o PZP, pričom predmetom konania nebolo zaplatenie dlžného poistného zo zmluvy medzi dvoma podnikateľskými subjektami.

20. Najvyšší súd z uvedených dôvodov dospel k záveru, že v predloženej veci ide o obchodnoprávny spor, na ktorého rozhodnutie je v zmysle § 22 písm. a) kauzálné príslušný Mestský súd Bratislava III. Nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Nitra preto nie je dôvodný.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.